

Hrab *Carpinus*

Hrab je listnatý strom dorastajúci do výšky asi 30 m. Hrab je nenáročná, odolná drevina, plne prispôsobená naším podmienkam. Jeho využitie je ako :

- strihaný živý plot
- solitér
- oddeľovacia drevina
- alejový strom







Ich pestovanie zvládnu aj málo skúsení pestovatelia, čo robí z hrabov ideálnu drevinu pre živý plot. Dobre sa vetví a v porovnaní s bukom a javorom je menej citlivý k chorobám a dobre znáša rez. Na rozdiel od iných drevín veľmi dobre znáša prach na listoch. Uprostredňuje vlhkú, úrodnú, živinami bohatú pôdu, polotienisté a čiastočne chránené polohy, ale nie je problém s jeho pestovaním na rekultivovanej horšej pôde alebo na plnom slnku a vetre. Listy hrabov opadávajú až na jar, keď rašia nové, takže aj cez zimu je živý plot z hrabu nepriehľadný.



Vďaka dobrému samovoľnému vetveniu ho nie je potrebné vodorovne rezať. V prípade skrátenie hlavnej osi kmeňa dôjde k vypučaniu a rastu niekoľkých pokračujúcich výhonov, ktoré ale zvyčajne výrazne uhýbajú z pôvodnej osi a spôsobujú nerovnomernosť. Vodorovné skrátenie je doporučené iba výnimočne. Hraby do živého plotu sa vysádzajú v počte 2 - 4 rastliny na meter plotu. Ak sadíme v dvoch radoch, použijeme trojuholníkový spon s dĺžkou 30 cm. Hraby do živých plotov sa vysádzajú s výškou sadeníc v rozpätí 80 - 100 cm. Ročný prírastok je 25 až 60 cm. Pred založením živého plotu z hrabu je nutné vziať do úvahy, že je potrebné zabezpečiť prístup zo všetkých strán kvôli pravidelnému rezu. Ak je výsadba založená pozdĺž plotu, je potrebné dodržať vzdialenosť osi výsadby od línie plotu aspoň 100 cm. Proti ochoreniam a škodcom je hrab odolný, sem tam bol v škôlkach zaznamenaný výskyt múčnatky bukovej *Phyllactinia guttata*, (v miestach so zvýšenou vlhkosťou), ktorá spôsobuje biely povlak na listoch a znižuje vitalitu sadeníc. U zapestovaných živých plotov nebol zatiaľ výskyt múčnatky v škodlivej miere pozorovaný. Pri viditeľných príznakoch napadnutia sa odporúča vykonať postrek porastu prípravkami:

- Discus
- Kumulus WG
- Zato 50 WG.
- Sulikol K a iné

Tieto prípravky majú rozdielne účinné látky s rozdielnym mechanizmom pôsobenia (hĺbkový, kontaktný, preventívny) a preto je ich vhodné striedať.



V posledných rokoch sa zvyšuje poškodenie listov v živých plotoch, ktoré je spôsobené roztočom - vlnovníkom vlasatým - *Aceria macrotrichus*. Sanie roztočmi znižuje estetický dojem, napadnuté listy sú deformovné zvrásnené a skrútené. Ochrana nie je preverená, za zmienku stojí pokus o aplikáciu prípravku Nissorun, ktorý ničí vajíčka a larvy roztočcov, Talstar je účinný zase len proti pohyblivým štádiám, preto je treba postrek o 10 dní zopakovať. Prípravky treba rotovať, ten istý prípravok by sa nemal použiť dvakrát za sebou. Z biologickej kontroly sa na kontrolu roztočcov v skleníkoch a v letných obdobiach využíva dravý roztoč *Typhlodromus pyri*.

